A°. 1859. N°

Opregte *Maandagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 5 December.

[*Bij N°. 286 dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 30 November.

Dezer dagen is eene nieuwe verordening op de aangelegenheden der drukpers afgekondigd. Men was dezelve wachtende, en er op voorbereid, dat zij belemmerende bepalingen zoude inhouden, maar men had zich niet voorgesteld, dat de partij van den teruggang, die men meende, dat, na den afloop van den italiaanschen veldtogt, genoegzaam krachteloos was geworden, zich weder zoodanig zou hebben doen gelden. Aan de schrijvers en uitgevers is wel de weg geopend, om, bij eene aanklagt, zich in regten te kunnen verdedigen, maar de omschrijving der overtredingen, waarvoor men zich zal behooren te wachten, is zoo gestreng en zoo rekbaar, dat de niet officiële bladen veel van hunne belangrijkheid zullen verliezen, om voor schade gevrijwaard te blijven.

— De generaal *v. Schmerling*, benoemd tot voorzitter in het presidiaal bureau van het commando over het leger, is uit Frankfort alhier aangekomen.

— Van eene reis des Keizers naar Hongarije wordt niet meer gesproken. De Aartshertog *Albrecht* wordt van daar terug gewacht. Op nieuw wordt het gerucht verbreid, dat hij zijn ontslag als stedehouder in Hongarije zal aanvragen, maar dat de Keizer hem dit niet zal verleenen.

BERLIJN, 2 December.

De generaal *v. Roon*, welke als den aanstaanden pruissischen minister van Oorlog wordt aangewezen, heeft tot dus verre de 14de divisie, te Dusseldorp, gecommandeerd. Hij is zeer werkzaam geweest bij de beraadslaging over de hervormingen, welke bij het pruissische leger als noodig en nuttig worden aangemerkt. De aangelegenheid, welke aanleiding heeft gegeven tot het besluit van den generaal *v. Bonin* om zijn ontslag als minister te vragen, betreft de organisatie van de landweer; — dat echter de genoemde minister de algeheele afschaffing van deze krijgsmagt zoude hebben voorgeslagen, kan bezwaarlijk worden aangenomen. Wat daarvan is, zal eerlang, bij de bijeenkomst van den Landdag, blijken.

Het gerucht, dat het voorbeeld van den generaal *v. Bonin* ook door den minister van Financien, den heer *v. Patow*, zou worden gevolgd, schijnt ongegrond.

VAN DEN RIJN, 2 December.

Van het verhandelde in de conferentie van Wurzburg is geen protocol opgemaakt. Men heeft zich bepaald bij eene mondelinge voordragt, maar men is daarbij hierin overeengekomen, dat, welke hervormingen ook in de Bondsverordeningen mogen worden verlangd, in alles de bestaande vormen zullen worden in acht genomen, en niets zal worden beproefd dan met medewerking der Bondsvergadering. De gemagtigden schijnen zeer bevredigd te zijn uiteen gegaan; alleen de keur-hessische heeft kunnen bespeuren, dat de stijfhoofdigheid zijner Regering in het onveranderd willen behouden van het bestaande weinig bijval heeft gevonden.

— Te Trechtlinghausen, tusschen Bacharach en Bingen, verzet zich de bevolking tegen den arbeid aan den spoorweg. Van Coblentz is een commando van 50 man troepen derwaarts gezonden om de orde te handhaven.

PARIJS, 1 December.

Het keizerlijke besluit, betreffende de uitbreiding van den aan den prefect-van-politie toegekenden werkkring, is genomen naar aanleiding van een rapport van den heer *Billault*, den minister van Binnenlandsche Zaken, waarin zeer in het breede de redenen worden uiteengezet, welke den maatregel noodzakelijk maken. Zooals de zaken nu staan, zal de prefect worden belast met de zorg voor de algemeene veiligheid hier te lande, onder het dadelijke beheer van den minister. Tot dus ver strekte het gezag van dien ambtenaar zich slechts uit tot het departement van de Seine en de drie gemeenten van Saint-Cloud, van Sèvres en van Meudon. De minister *Billault* zet uiteen, dat het gewigt en de invloed van de hoofdstad dagelijks meer en meer van belang worden, vooral ook ten gevolge van de versnelde middelen van vervoer en gemeenschap, als het stoomwezen en de telegrafen. Daardoor is het noodzakelijk geworden om den ambtenaar, belast met de uitoefening der politie in deze hoofdstad, ook tevens de zorg der politie over het geheele land op te dragen, omdat hij dan het best in staat zal zijn om te waken voor de algemeene veiligheid, in verband met die der hoofdstad.

— Het wordt heden als zeker gemeld, dat de baron *de Talleyrand* zal worden benoemd tot gevolmagtigden minister van Frankrijk bij het Hof te Turin. Daarbij wordt gevoegd, dat deze betrekkelijk nog jeugdige diplomaat naar zijne standplaats zal vertrekken, zoodra HH. MM. uit Compiègne hier zullen zijn teruggekeerd. — De russische Grootvorstin *Maria* zal, naar men meldt, heden de reis naar Nice aannemen.

— Uit Gibraltar wordt gemeld, dat de aldaar ter reede gestationneerde engelsche vloot in de laatste dagen zeer versterkt is geworden. Aanvankelijk schijnt er weinig toenadering te hebben bestaan tusschen de officieren der engelsche zeemagt en die van het fransche eskader, doch laatstelijk was daarin verandering gekomen, zoodat men niet alleen van weerskanten was overgegaan tot het afleggen van bezoeken, maar ook tot het geven van maaltijden.

Deze dagen zijn nieuwe batterijen te Gibraltar aangelegd, gewapend met zoogenaamde Armstrong-kanonnen, waarmede de geheele zeestraat wordt bestreken. De bezetting der vesting is mede met een derde vermeerderd geworden.

Uit alles, wat men verneemt, omtrent den stand van zaken in Marocco, moet worden afgeleid, dat de Spanjaarden daar een geduchten tegenstand zullen ontmoeten, en dat deze laatsten daarop volstrekt niet schijnen te hebben gerekend. De uitrusting en bewapening der Maroccanen moet niets te wenschen overlaten, en zelfs zou men reeds hebben bespeurd, dat verscheidene corpsen van zoogenaamde juistheids-geweren zijn voorzien.

— In den schouwburg le Gymnase is gisteren avond een nieuw tooneelstuk van den heer *Dumas*, den zoon, opgevoerd, 't welk ten titel heeft: *un Père prodigue*. De bijval is ongemeen groot geweest. Of de schrijver toespelingen heeft willen maken op zijn vader, is onzeker, maar daarentegen is het uitgemaakt, dat de censuur nogal zwarigheid heeft gemaakt om magtiging te verleenen tot de vertooning, uithoofde van de verregaande onzedelijkheid van het tooneelstuk.

PARIJS, 2 December.

Naar van goederhand wordt verzekerd, wenscht men in de hoogere kringen alhier, dat Engeland in het Congres zal vertegenwoordigd worden door lord *Palmerston*, vermits men overtuigd is, dat deze staatsman, die eene rijpe ondervinding heeft en daarenboven sympathie gevoelt voor de regering van Keizer *Napoleon*, veel zal kunnen bijdragen tot de gemakkelijke oplossing van de hangende netelige vraagstukken. Inmiddels zijn hier berigten uit Londen ontvangen, waaruit zou moeten worden afgeleid, dat lord *Palmerston* geenszins voornemens is om thans de reis naar Parijs te ondernemen. Vooreerst zal zijne tegenwoordigheid worden gevorderd in de zittingen van het Parlement, 't welk, zooals bekend is, op 24 Januarij aanstaande zal worden geopend, en verder is het strijdig met de britsche constitutionele overlevering, dat de eerste minister het engelsche grondgebied verlaat. Wat er ook moge gebeuren, moet die bewindsman in Groot-Brittannie verblijven. Nooit is Koningin *Victoria* op hare togten door dien minister vergezeld geweest; en in 1815 is Engeland in het Congres te Weenen, de meest plegtige diplomatieke Vergadering van deze eeuw, niet vertegenwoordigd geworden door den eersten minister, graaf *Liverpool*, maar door lord *Castlereagh*.

Volgens een gerucht, 't welk, naar men veronderstelt, uit Turin wordt verspreid, zou het Congres op 5 Januarij bijeenkomen. Volgens eene met de Regering in betrekking staande zijde, is dit gerucht allezins voorbarig, en moet niet uit het oog worden verloren, dat de sardinische Regering nog geen uitnoodigings-brief heeft ontvangen, ter bijwoning van het Congres. Ook omtrent de staatslieden, welke als gevolmagtigden zullen optreden, is nog niets met eenige zekerheid bekend.

— De markies *d'Antonini*, die gisteren, op verzoek van den Keizer zich naar Compiègne heeft begeven, is heden naar Napels teruggekeerd. Men vermoedt, dat de reis van den markies in verband staat met het uit den weg ruimen van eenige tusschen Napels en Rome ontstane geschillen.

Het blijft steeds bepaald, dat prins *Metternich* zijne geloofsbrieven zal indienen terstond na de terugkomst van het Hof. De heer *de Moustier* zal tot zoolang zijn vertrek naar Weenen uitstellen.

Zelfs de schrijvers van *le Siècle* verkondigen thans, dat Sardinie in het Congres niet door graaf *Cavour* zal vertegenwoordigd worden maar door den generaal *Dabormida* en den ridder *Desambrois*.

— De fondsen zijn heden gerezen. Eenige gewezen coulissiers, die zaken ter beurze hebben gedreven, zijn door den regter veroordeeld, elk in eene geldboete van 12,500 fr.

LONDEN, 1 December.

Het ministeriële avondblad, de *Globe*, meldt heden, dat de uitnoodiging van het fransche gouvernement, om een Congres der europesche mogendheden bijtewonen, te Londen ontvangen is, maar dat de uitnoodiging van het oostenrijksche gouvernement niet nog hier is aangekomen. Het genoemde blad laat terstond daarop de stellige verklaring volgen, dat het britsche gouvernement op het Congres vertegenwoordigd zal worden. Het hecht verder zijne goedkeuring aan de keus van Parijs, als de plaats, waar het Congres zal gehouden worden. Daardoor wordt wel is waar een groote invloed aan Frankrijk gegeven, maar de *Globe* merkt tevens op, dat het niet ontkend kan worden, dat Keizer *Napoleon* daadwerkelijk de leiding van het italiaansche vraagstuk heeft op zich genomen, en dat de plaats der zamenkomst bijzonder geschikt is voor eene gemakkelijke gemeenschap tusschen het britsche gouvernement en den staatsman, die hetzelve op het Congres zal vertegenwoordigen.

„Alleen het gerucht, dat het Congres zal plaats hebben (dus vervolgt de *Globe*) heeft zeer veel genoegen gegeven. Wij weten wel, dat eenige weinigen hier te lande het ongaarne zien, dat Engeland aan het Congres deelneemt; — dat zekere leden der partij, die laatstelijk aan het bestuur was, er naijverig op zijn, dat aan de tegenwoordige bewindslieden eene gelegenheid wordt verschaft om eene meer standvastige en meer grootmoedige staatkunde te ontwikkelen dan zij zelven gevolgd hebben; — dat het sommigen ultra-conservatieven zeer stuit, dat Oostenrijk verhinderd wordt zijnen zin te volgen, — en dat er ook eenige weinige personen gevonden worden, die in gemoede vreezen, dat wij verleid zullen worden om te veel voor de Italianen te doen; maar gene zoo denkt er geenszins de groote meerderheid der engelsche bevolking over. Het publiek beseft, dat de belangen van dit Rijk niet bevorderd zouden worden, indien het ten aanzien der overige mogendheden eene houding aannam, welke naar eene soort van vijandigheid zou gelijken. Zoodanige houding zou in 't bijzonder dergelijken invloed hebben op de Staten, met welke wij in de meest vriendschappelijke betrekking staan. Engeland zou een groot deel van zijn invloed verbeuren, indien het naliet denzelven te doen gelden, terwijl het dit op eene heilzame wijze kan doen. Engeland toch, hetwelk volkomen belangeloos is, kan zijn gewigt doen gelden door zoodanige inzigten te ondersteunen, die kunnen strekken om aan de rampzalige en nuttelooze worstelingen een einde te maken, en den vrede te herstellen op eenen grondslag, die strookt met de gebeurtenissen, met onze eigene beginselen en met de belangen van geheel Europa.

„Engeland zal te meer in staat zijn om deze nuttige rol te vervullen, omdat het vrij van alle banden en opgenomen verpligtingen aan het Congres deelneemt. Wij hebben onze overtuiging reeds uitgesproken, dat men de Italianen hunne zaken naar hun eigen goedvinden moet laten regelen, zonder dat hun van buiten af dwang wordt aangedaan. Als Engeland eene plaats in de raadplegende raadsvergadering van Europa aanneemt, brengt het op geenerhande wijze de onafhankelijkheid of vrijheid van zijn oordeel in gevaar."

De *Times* ontwikkelt de meening, dat het Congres eene zeer moeijelijke taak te vervullen zal hebben, en dat het voor Engeland, hetwelk zich tot dus ver van dadelijke bemoeijing met de italiaansche verwikkelingen onthouden heeft, wel eenigzins bezwaarlijk is om deel te nemen aan beraadslagingen over zaken, die reeds voor een groot gedeelte door andere mogendheden beslist zijn; doch tevens erkent dat blad, dat Engeland zich niet aan de te houden beraadslagingen kan onttrekken. Voor 't overige betoogt de *Times*, dat lord *Palmerston* meer dan eenig ander britsch staatsman geschikt is om Engeland in het Congres te vertegenwoordigen.

— Een onzer dagbladen, hetwelk vooral aan de behandeling der oostersche en chinesche zaken gewijd is, beklaagt zich, dat hier te lande nog maar weinig verrigt is voor de voorgenomen nieuwe expeditie naar China. De versterking der britsche zeemagt in dat land bepaalt zich tot dusver tot het afzenden van een fregat, drie schroefschepen van 14 à 21 stukken, vijf van 4 à 6 stukken, drie raderstoombooten van 6 à 16 stukken, een transportschip van 8 stukken en negen kanonneerbooten. Al deze schepen hebben een extra-getal mariniers aan boord, maar voor 't overige zijn niet meer dan 460 militairen, meest artilleristen, benevens een zeker aantal officieren, aan boord van de *Simoon*, naar China vertrokken. Met gehuurde schepen is eene groote hoeveelheid krijgsbehoeften afgezonden, en daarmede wordt nu ook het stoomschip *Thunder* geladen. Het bedoelde blad zegt, dat er geen oogenblik verloren moet worden om nog veel meer troepen naar China afte zenden, want dat de krijgsmagt, om in het daartoe geschikte jaargetijde iets van belang te kunnen ondernemen, vóór Mei in de golf van Petchili behoort te zijn aangekomen. Het getal der troepen, die uit Britsch-Indie naar China gezonden zijn, is, voor zoo veel tot dus ver bekend is, uiterst gering.

— Volgens de hier te lande aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 19 November, luiden de aldaar ontvangen berigten van den heer *Ward*, den vertegenwoordiger der Ver.-Staten in China, allezins naar wensch. Hij was volmaakt tevreden over de behandeling die hij van den kant der Chinezen ondervond.

— De heden te Southampton aangebragte west-indische tijdingen, loopende tot 14 November van St. Thomas, behelzen geen belangrijk nieuws uit de britsche kolonien. — In Chili was het, volgens de berigten van 16 October, rustig. Den 5den dier maand had men daar te lande, vooral in de stad Coipapo, niet minder dan 117 schokken van aardbeving waargenomen; daarbij waren niet vele menschen omgekomen, maar voor 't overige veel verwoesting aangerigt.

— De beurs was heden flaauw; de 3 pc. gecons. 96 5/8, 3/4.

BRUSSEL, 2 December.

In de zitting der Kamer van gisteren is de algemeene beraadslaging geopend over de begrooting van Justitie voor het jaar 1860. Bij die gelegendheid is de minister *Tesch* door de clericale partij, bij monde van den heer *Wasseige*, hevig aangevallen, wegens het vereenigen van zijne ministeriële betrekking met een industrieel mandaat, als het voorzitterschap der luxemburgsche spoorweg-maatschappij. De heer *Tesch* heeft zich deswegens niet verdedigd, maar de beslissing der zaak aan de Kamer overgelaten. De heer *Lebeau* heeft aangevoerd, dat de handelwijze des ministers volstrekt niet berispelijk is, en dat de aanval alleen moet worden toegeschreven aan partijzucht der clericalen, die nu eenen liberalen bewindsman lastig willen vallen over aangelegenheden, welke bij hen volstrekt geen bezwaar hebben ontmoet, toen het betrof clericale ministers als de heeren *Vilain XIII*, *Dumon* en *Mercier*. Voorts heeft de heer *Lebeau* in 't midden gebragt, dat ingeval men nog verder wilde gaan met het uitsluiten van voor het ministerschap bevoegde burgers, dan zulks thans reeds het geval was, men het koninklijke prerogatief, betreffende de vrijheid om ministers te benoemen of te ontslaan, op eene indedaad onveranwoordelijke wijze zou verkorten, door de uitsluiting eener klasse van vermogende, bekwame en nijvere ingezetenen, die welligt meer dan anderen in staat zijn om den Koning in den ministerraad ter zijde te staan. De zaak is daarbij gebleven.

— Het rapport van den heer *Defré* is steeds een der voornaamste onderwerpen, waarmede de dagbladpers hier

te lande zich bezig houdt. *La Patrie*, het bekende orgaan van den bisschop *van Brugge*, laat zich zeer hevig over dat stuk uit, ook op grond, dat het geenszins het verslag eener commissie kan worden genaamd, vermits daarin geen gewag hoegenaamd wordt gemaakt van de denkwijze der minderheid. Volgens *la Patrie* heeft de Kamer het zegel gedrukt op de uitdrukking „*pamphlet*", door den heer *Dumortier* gebezigd, door het schandmerk te behouden in het proces-verbaal der zitting, maar het rapport zelf daarin niet optenemen, en heeft de ministeriële partij zich eene schandelijke nederlaag moeten laten welgevallen. — De ministeriële bladen laten niet na, aantemerken, dat dit gewisselijk niet heeft gelegen in de bedoelingen der liberale leden, die zich hebben verklaard voor het uitstellen van het opnemen van het verslag in het officiële orgaan.

Reeds komen adressen bij de Kamer in van burgers uit Leuven, die zich beklagen over onwaarheden en onjuiste in het verslag van den heer *Defré* voorkomende opgaven.

— Z. M. de Koning heeft eene premie van 5000 fr. uitgeloofd, welke om de vijf jaren zal worden uitgereikt voor de uitgaaf van de beste door Belgen geschrevene geneeskundige werken in Belgie. Dit besluit is genomen naar aanleiding van een verslag van den minister *Rogier*, die heeft gewezen op het nut van zoodanige premien voor andere vakken van wetenschap, en heeft aangedrongen op de toepassing van dit middel van aanmoediging voor de medische werken.

's GRAVENHAGE, 3 December.

Z. M. de Koning heeft, op verzoek, eervol ontslag verleend aan *D. Groot*, als burgemeester van Andijk, en heeft als zoodanig benoemd den heer *R. Kooiman Pz.*

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan den heer *A. J. de Leeuw* als controleur der dir. belast. enz. te Leyden, en heeft overgeplaatst de volgende controleurs, naar Leyden den heer jr. *A. J. L. Beudt*, thans te Breda: naar Breda den heer *A. P. Boellaard*, thans te Eindhoven, naar Eindhoven den heer *J. M. Waleson*, thans te Enschede; naar Enschede den heer *P. C. Kooy*, thans te Ubbergen; naar Ubbergen den heer *H.* bn. *Lewe van Middelstum*; thans te Ouder-Amstel; naar Harlingen den heer *J. E. Loder*, thans te Gorinchem; naar Gorinchem den heer *J. D. Bichon van IJsselmonde*, thans te Hoorn; naar Hoorn den heer *H. Bijleveld*, thans te Zevenbergen; naar Zevenbergen den heer *W. F. H. Teupken*, thans te Schagen; naar Deventer den heer *J. A. Meulemans*, thans te IJsselstein; naar Oosterhout den heer *P. M. Maertens*, thans te Bergen op Zoom; naar Bergen op Zoom den heer *N. J. Martini v. Geffen*, thans te Elst.

— Z. M. de Koning heeft benoemd tot officieren van de orde van de Eikenkroon, de officieren van gez. *van Hees* te Breda, en *Hermus* te Leyden; tot ridders dezer orde de officieren van gez. *Verspeyk* te Leyden, *Eikendal* te 's Gravenhage, en *Gori* te Woerden. Z. M. heeft benoemd tot ridder van de orde van den Ned. Leeuw den heer dr. *M. Stein*, officier van gez. te 's Gravenhage, en *H. Cales* te Woerden.

— Z. M. heeft benoemd tot ridders van de Eikenkroon de heeren *van der Stuyt* en *Biorn*, kapiteinen directeuren der mil. hospitalen te Leyden en Breda, en heeft gelast, dat een aantal officieren eervol zullen worden vermeld, wegens hunne bewezene diensten, gedurende de cholera-ziekte.

— Bij de behandeling der afzonderlijke art. van het *vijfde* hoofdstuk der staatsbegrooting in de Tweede-Kamer heeft de heer *Betz* aanmerking gemaakt op een bedrag van *f* 2500 voor een ambtenaar, die bij een ander departement is overgegaan, en welk bedrag niettemin op de begrooting is behouden. De minister heeft dienaangaande verklaard, dat dit bedrag zal dienen om de bezoldigingen van andere ambtenaren te verbeteren. Z. E. heeft daarbij gevoegd, dat men eenmaal tot de verhooging der bezoldigingen zal moeten besluiten, en zonder dat bezwaarlijk bekwame ambtenaren zal kunnen bekomen, uithoofde van de hooge belooningen, die, bij de ontwikkeling der nijverheid, worden toegestaan.

De heer *Thorbecke* heeft zich tegen het behoud der som, als onregelmatig, verklaard. De heer *Betz* heeft, bij wijze van amendement, voorgesteld dezelve van de begrooting aftelaten. Dit voorstel is, met 49 tegen 19 stemmen, verworpen.

De heer *v. Heukelom* heeft zijn genoegen betuigd, dat de kosten der volkstelling door den Staat zullen worden gedragen, en heeft gewenscht, dat deswegens alle twijfel mogt worden weggenomen. De minister heeft gemeend, dat deswegens geen twijfel meer kan bestaan. (Bij de gewijzigde begrooting van het hoofdstuk zijn *f* 51,000 voor dit onderwerp aangevraagd.)

Nopens den Waterstaat en de Openbare Werken heeft de heer *Begram* het punt der *aardhaling* ter spraak gebragt, waaromtrent de Hooge Raad reeds eenmaal een arrest heeft uitgevaardigd. Men heeft geoordeeld, dat in dit bezwaar kwalijk anders dan met de wijziging van de onteigenings-wet zou kunnen worden voorzien. De minister heeft gemeend nog een tweede arrest, omtrent dit onderwerp, te moeten afwachten, alvorens daartoe overtegaan.

Het stichten van gebouwen voor den Hoogen Raad en voor een Rijks-magazijn van geneesmiddelen heeft aanleiding gegeven tot bedenkingen. De heer *Westerhoff* heeft begrepen, dat aan het laatstgenoemde dezer gebouwen geene behoefte bestond. De heer *v. Eek* heeft geoordeeld, dat te 's Gravenhage geen gebouw voor den Hoogen Raad moest worden gesticht, voor dat het beslist was, dat dit regterlijke collegie aldaar gevestigd zou zijn.

De minister heeft beweerd, dat er allezins behoefte is aan het bedoelde Rijks-magazijn, en dat sedert zoo vele jaren de dringende noodzakelijkheid is betoogd van een meer behoorlijk locaal voor de zittingen van het hoogste regterlijke ligchaam, dat men niet langer daarmede mag wachten, en men 'er toch niet aan kan twijfelen, of de Hooge Raad zal wel in de residentie-stad gevestigd blijven. De heer *de Poorter* heeft eene splitsing van de stemming over de beide gebouwen verlangd. De minister heeft daaraan toegegeven.

Bij stemming, is het bouwen van een locaal voor den Hoogen Raad met 41 tegen 24 stemmen *goedgekeurd*.

Voor hebben gestemd de heeren *Slicher*, *de Bieberstein*, *Beens*, *Luyben*, *Hoekwater*, *Wichers*, *v. Voorthuyzen*, *Dommer*, *Storm*, *Begram*, *Mackay*, *Dirks*, *de Kempenaer*, *Schimmelp. v. d. Oye*, *Idzerda*, *v. Foreest*, *Anemaet*, *v. Lynden*, *de Brauw*, *v. Reede*, *v. Zuijlen*, *v. Wintershoven*, *Westerhoff*, *de Poorter*, *v. Diggelen*, *Hoffmann*, *Elout*, *v. Heyden*, *Strens*. *Heemskerk*, *Delprat*, *Lyclama*, *v. d. Poel*, ... , *Meylink* en de voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren *Betz*, *Schimmelpenninck*, *Dullert*, *Jespers*, *Sloet*, *v. A. v. Wijck*, *v. Eck*, *Kien*, *v. d. Linden*, *Meeussen*, *v. Hall*, *v. Hoevell*, *Kingma*, *v. d. Veen*, *Godefroi*, *v. Heukelom*, *Thorbecke*, *Olivier*, *v. Franck*, *Wybenga*, *v. Twist*, *v. Amerongen*, *Hengst* en *Hugenholtz*.

Tegen het bouwen van een Rijks-magazijn hebben gestemd de heeren *v. Akerlaken*, *Zylker*, *v. Heukelom*, *Thorbecke*, *Olivier*, *v. Frank*, *Wybenga*, *v. Twist*, *v. Amerongen*, *Hengst*, *Hugenholtz*, *Betz*, *Schimmelpenninck*, *Begram*, *Dullert*, *Dirks*, *Schimmelp. v. d. Oye*, *Idserda*, *v. Nispen*, *Sloet*, *Westerhoff*, *de Poorter*, *v. Diggelen*, *v. Eck*, *Kien*, *v. d. Linden*, *v. Heyden*, *v. Hall*, *Heemskerk*, *v. Hoevell* en *Kingma*.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer is heden de beraadslaging voortgezet over de onderdeelen van het hoofdstuk, betreffende de kosten van het departement van Binnenl. Zaken. Op voorstel van den heer *Olivier*, is het aangevraagd subsidie voor het daarstellen van een stoomgemaal te Culemborg, en in de Lijmers, afgewezen, en is de begrooting daarmede ontlast. De behoeften voor het onderwijs zijn daarop aan de orde gesteld. De woordenwisseling daarover is echter nog niet afgeloopen, en zal maandag worden vervolgd.

HAARLEM, 3 December.

Alhier zijn de volgende telegrammen ontvangen:

TURIN, 2 December. De afzonderlijke Regeringen voor Parma, Modena en Romagna zullen met den 8sten dezer maand worden opgeheven. Deze landen zullen onder één bestuur worden gebragt, 't welk te Modena zal gevestigd zijn, met eene wetgevende commissie te Bologna. *Ricasoli* onderhandelt met de sardinische Regering.

LONDEN, 3 December. Volgens een onzer bladen (den *Spectator*) zouden Frankrijk en Engeland op het Congres voorstellen, dat Piemont niet vergroot, maar dat er een afzonderlijk Koningrijk der Staten van Midden-Italie opgerigt zal worden. — De heer *Lajatico*, de vertegenwoordiger van Toscane in Engeland, is overleden.

Een der vier kooplieden te Liverpool, welke onlangs een brief aan Keizer *Napoleon* geschreven en daarop een antwoord van dien Vorst ontvangen hebben, heeft zich naar Londen begeven, om dat antwoord aan lord *Palmerton* medetedeelen.

LONDEN, 3 Dec. Volgens berigten uit Rome van 2 December, heeft de Paus nog geen besluit genomen, ten aanzien van zijne deelneming aan het Congres, en den kardinaal *Antonelli* ook nog niet tot zijnen vertegenwoordiger benoemd.

Volgens een dagblad van Liverpool, heeft de Keizer der Franschen in zijn antwoord aan de kooplieden verklaard, dat het behoud van den vrede met Engeland zijne ernstige begeerte, en het standvastig doel zijner staatkunde is.

KOPENHAGE, 2 Dec. Men meldt, dat er een voorloopig ministerie is bijeengebragt, onder voorzitting van den heer *Rottwitt*, en met de benoeming van baron *Blixen* voor Holstein en Lauenburg. De heer *Westerholt* zou met het bestuur der scheepsmagt worden belast.

TURIN, 3 December. Gisteren heeft alhier een Raad van ministers plaats gehad, welke is bijgewoond door de heeren *Buoncompagni*, *Ricasoli*, *Minghetti* en *Audenot*. In deze bijeenkomst is het regentschap van den heer *Buoncompagni* overwogen. Naar men verzekert, is de Regering op een goeden weg om dienaangaande tot een vergelijk te komen.

De gemeente-raad van 's Gravenhage heeft het opstel goedgekeurd van een adres, 't welk Z. M. den Koning zal worden aangeboden, ten gunste van den aanleg van een spoorweg van Scheveningen, langs de genoemde stad, tot Gouda, en ter aansluiting aldaar aan den Rijnspoorweg, en gevolgelijk aan het groote europesche spoorweg-net. De Raad wijst daarbij op het overgroot belang van de genoemde gemeente op het tot stand brengen dezer onderneming, voor welke noch subsidie, noch renten-waarborg van den Staat wordt verlangd, en vermeent, dat het welslagen van dezelve groot voordeel zal aanbrengen voor de zee-visscherijen en dat Scheveningen, met dergelijke aansluiting, eene der meest bezochte badplaatsen van Europa zal worden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

3 *December* 1859. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	106⅞	—	—	Obl. *Goll.* 5 p	63⅝	—	—
Ned. Bank 4 „	—	—	—	„ „ 4 „	51	—	—
W. Schuld 2½ „	63	⅛	63 1/16	„ Met. 5 „	54 9/16	⅝	54 9/16
„ . 3 „	75¼	—	—	„ r.Amst. 5 „	73⅝	—	—
„ . 4 „	97½	⅝	97½	„ Nat. 5 „	58½	11/16	58 9/16
Amort. Sd. 3 „	92¾	—	—	„ 54. 2½ „	29⅛	3/16	29⅛
Handl. Ms. 4½ „	—	—	—	Wener Bank *f*	847	—	—
O. I. Leen. 4 „	96½	—	—	„ . . „	280	—	—
Holl. Spw. . .	—	—	—	„ 4 p	271½	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	NAPELS.			
Rijn Spw. 4½ „	—	—	—	Cert. L. B 5 „	—	—	—
M. Weldd. 4 „	—	—	—	„ *Rots.* 5 „	—	—	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—	Obl. Lond. 5 p	98⅜	—	—
„ *Rots.* 2½ „	—	—	—	„ 3 „	—	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif. . . . 3 p	—	—	—	Geldl. 24. 5 p	—	—	—
SPANJE.				39. 5 „	—	—	—
Oblig. . . . 1½ p	32½	9/16	—	43. 5 „	—	—	—
„ . . . . 3 „	44	—	—	52. 4½ „	92	—	—
„ Bin. 3 „	42⅜	7/16	42 7/16	SARDINIE.			
Am.-Schuld. .	—	—	—	. . . . 5 p	—	—	—
Bew. Coup. . .	—	—	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
Oblig. . . . . 3 p	43 11/16	—	—	„ Parijs. .	—	—	—
„ 1856. 3 „	42 1/16	⅛	—	ECUADOR.			
„ Uitgest.	—	—	—	Obl. 1855. 1 p	14	⅝	—
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & C°. 5 p	104	—	—	Obl. 6 th. 3 p	27 5/16	9/16	27 5/16
„ 5 „	—	—	—				
Certif. Obl. 5 „	84¾	—	—	„ Uitg. 1 „	14¼	⅜	—
„ „ 4 „	80 7/16	—	—	GRENADA.			
„ *Stglitz* 4 „	80⅜	—	—	Oblig. . . . . 3½ p	16¾	13/16	—
„ N. 4 „	—	—	—	„ Uitg. . .	5	—	—
„ 54. 5 „	89⅞	—	—	MEXICO.			
„ 55. 5 „	99⅝	½	—	Oblig. . . . . 3 p	20⅞	—	—
„ Hamb. 5 „	—	—	—	N.-AMERICA.			
„ Lond. 5 „	—	—	—				
„ „ 4½ „	95⅞	—	—	Philad. *Hope f*	96	-	—
Insch. . 6 „	—	—	—	„ Lt. B.	—	—	—
Cert. . 6 „	62⅛	—	—	„ *Rots.* 6 „	—	—	—
POLEN.				Am. Bankact.	—	—	—
Aand. 1835. *f*	157¾	—	—	Ill. Spw. Aand.	—	—	-
Oblig. . . . . 4 p	78½	—	—	„ Obl. C.B. 7 „	82	—	—
PRUISSEN.				Louisiana 5 p	—	—	—
Oblig. . . . . 5 p	102	¼	—	GRIEKENLAND.			
Aand. 54. 3½ „	—	—	—	Obl. 1825. 5 p	3	—	—

Russische spoorweg volgefourneerde 219 à ½. De 3 pc. Russen 63 15/16. — Beleening 3. Prolongatie 3½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

IJ. DE KOCK, *President.* BOON HARTSINCK, 1°. *Secretaris.*

Binnenl. fondsen goed prijshoudend; oostenrijksche vast; spaansche onveranderd; Venezuela aanvankelijk met eenige vraag, later minder willig; Ecuador aangeboden en tot mindere prijzen verkrijgbaar.

WEENEN, 3 December. De 5 pc. Met. 72.25.

LONDEN, 3 December. De 3 pc. gecons. resc. 96¾.

PARIJS, 3 December. De 3 pc. 70 fr. 20. Spanje 3 pc. 43½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 3 December. Den 2den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Acadia*, Greefkes, Batavia; *Elisabeth*, Zeven, Cette; *Jan Visser*, Driest, Corunha; *Cleaver*, Stapleton, Sunderland; *Charon*, Jongebloed en *Carl Friedrich*, Staben, beide van Riga; *Zeelust*, Holvast, *Jonge Bernard*, Schaap en *Eersteling*, Coerkamp, alle 3 van Dantzig; *Grev. Sparre*, Mörck, Fredrikstad.

UITGEZEILD: *Jan Hendrik*, Slager, Napels; *Bureau Veritas*, Rosenbeek, Triest; *Sieka*, de Groot en *Jonge Brechtus*, Brandt, beide naar Rouaan; *Marwood*, Shutton, Sunderland. Wind o.

Den 2den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Canmora*, Llewelyn, Palermo, l. v. Brouwershaven; *Trial*, Booth en *Fawn*, Ditcham, beide van Newcastle; de stoomb. *la Plata*, Hull.

UITGEZEILD: *Ceret*, Manneken, Havana; de stoomb. *Admiraal Verhuell*, Havre; *Zingari*, Hartlepool; *James Scott*, Greigh, Sunderland; *Rosina*, M'Lachlan, *Dankbaarheid*, Stasse en *Curlew*, Waith, alle 3 naar Newcastle. Wind o.

Den 2den dezer in **Brouwershaven** BINNENGEKOMEN: *Johannes*, van Tritzen, Rotterdam naar Newjork; en uitgezeild: *Cornelis Gips*, van Rijn van Alkemade, Batavia naar Dordrecht.

Den 6den Sept. te Amoy binnengekomen: *Stade*, Rieper, Singapore, is 4 Oct. naar Takow vertrokken; 21 dito *Eduard Julie*, Mennen, Macao.

Den 29sten Nov. van Deal uitgezeild: het ned. oorl. stoomschip CITADEL VAN ANTWERPEN, kapt. luit. Mossel, Texel naar Batavia.

Den 29sten Nov. bij Dungeness aangekomen: *Stuurmans Harmonie*, Mulder, Shields naar Malaga.

Den 12den Nov. bij Lizard aangekomen: *Elise Henriette*, Detering, Amsterdam naar Batavia.

AMSTERDAM, 2 December. Aangaande het schip *Ferdinandina Emma*, kapt. Tange, van Batavia, bij Egmond gestrand, wordt gemeld, dat men druk bezig was met lossen, ofschoon zulks door de hooge zee zeer bemoeijelijkt werd; verscheidene kisten indigo waren bereids geborgen.

SCHIERMONNIKOOG, 30 Nov. In den nacht van 28 op 29 dezer, is alhier op een wrak aangedreven het volk van de nederl. kof *Hendrika Geertruida*, kapt. Janknegt, van Newcastle naar Groningen gedestineerd; een man daarvan was overleden.

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van den wel-eerw. heer *P. van Limmik*, naar de gemeente Sneek, is door de kerkeraad der Herv. gemeente te Zaandijk, geformeerd het volgende twaalf- en zestal van predikanten, alphabetisch gesteld:

G. van Gorkom, te Eemnes-Binnendijks; *A. van Gruting*, te Leusden; *G. J. van der Hoeve*, te Spanbroek en Opmeer; *K. T. Koch*, te Veessen; *J. van der Leeuw*, te Wormer; *W. Mijsberg*, te Benthuizen; *F. C. A. Pantekoek*, te Charlois; *J. Prins*, te Nieuwendam; *G. Smit*, te Grootebroek; *H. W. Terpstra*, te Rockange; *W. G. F. van Voorthuysen*, te St. Anthony-Polder, en *T. van Westrheene*, te Jaarsveld. Zestal: *Gruting*, *van der Hoeve*, *Pantekoek*, *Smit*, *Terpstra* en *van Voorthuysen*, predikanten te Leusden, Spanbroek en Opmeer, Charlois, Grootebroek, Rockange en St. Anthony-Polder.

GORINCHEM, 1 December. Daar ds. *J. Posthumus Meijes* voor de op hem uitgebragte beroeping bedankt heeft, is heden door den algemeenen kerkeraad het volgende alphabetisch gestelde twaalftal geformeerd: *M. A. van Booven*, te Giessen-Nieuwkerk; *G. H. Fabius*, te IJsselstein, *H. G. ten Hage*, te Koog aan de Zaan; *T. C. A. Hoogvliet*, te Spaarndam; *T. W. Merens Lz.*, te Baarn; *F. C. P. W. Meylink*, te Zalk; *F. C. A. Pantekoek*, te Charlois; *A. de Pecker*, te Waddinxveen; *J. C. W. Quack*, te Brakel; *J. C. van de Velde Jr.*, te Borne; *H. Worst*, te Epe, en *W. Zwart*, te Boskoop; terwijl door het lot zijn afgevallen: *F. T. de Mazure*, te Bennebroek en *J. J. Richard Jr.*, te Zeist.

ERRATUM. In de opgave van giften voor de Kerk aan de Kust van Guinea, voorkomende in deze Courant van 8 November, staat 506,47 en 893,32; dit *moet* zijn 406,47 en 793,32.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

DEPARTEMENT HAARLEM.

2de **VOLKSVOORLEZING**, op Dingsdag den 6den December, 's avonds ten half acht ure, in het *Lokaal des Departements*, in de Zijlstraat. De Secretaris des Dep.,

J. H. MICHELSEN.

NB. *Het bewijs van toegang voor de leden is hun toegezonden, te gelijk met de Handelingen der laatstgehouden Algemeene Vergadering.*

*** Een ieder, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel en Nalatenschap van Mejufvrouw M. LUYTEN, eerder Weduwe *H. van Eyk* en laatst Weduwe *N. Huyg*, den 19den November 1859, te Heemstede overleden, gelieve daarvan vóór den 31sten December 1859, aangifte te doen aan N. J. VAN BEMMEL en W. M. VAN BEMMEL, te Haarlem, als Executeuren Testamentair.

*** Ingevolge bevel van den Edel-Achtbaren Heer Regter-Commissaris in het Faillissement van THEODORUS CORNELIS FRIJLINCK, Winkelier en Slijter, wonende te 's Gravenhage, aan de Uilenboomen N°. 172, worden de Schuldeischers in dezen Boedel opgeroepen, om op Woensdag den 21sten December 1859, des voormiddags ten elf ure, in persoon of bij gemagtigde, te verschijnen ter Raadkamer van de Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, op den Korten Vijverberg, ten einde overtegaan tot de **verificatie** hunner Schuldvorderingen, met uitnoodiging om de opgaven of bewijzen van deze, uiterlijk binnen veertien dagen na heden, te doen toekomen aan den ondergeteekende, Advocaat te 's Gravenhage, Groenmarkt N°. 23.

's Gravenhage, 29 *November* 1859.

De Curator in voornoemd Faillissement,

S. M. S. DE RANITZ.

ONDERWIJS.

Aan de openbare School te Aarlanderveen, wordt, tegen den 1sten Januarij 1860, gevraagd: Een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene jaarwedde van wege de Gemeente van *f* 300.—. Sollicitanten worden verzocht, zich vóór of op den 15den December 1859 aan te melden, bij den Burgemeester der Gemeente. met *franco* overlegging van de bij de Wet vereischte stukken en van getuigschriften van den Schoolopziener en van den Onderwijzer, bij wien zij werkzaam zijn geweest.

Burgemeester en Wethouders van Aarlanderveen,

De Burgemeester,

Mr. A. JONGKINDT CONINCK,

De Wethouder, loco Secretaris,

L. W. VAROSSIEAU.

2 December 1859.

*** Een in Zuid-Holland geëxam. **HULP-ONDERWIJZER**, van de P. G., gewoon de Fransche Taal te Onderwijzen en te Spreken, en bij het Middelbaar Onderwijs werkzaam, wenscht tegen 1 Januarij 1860 te veranderen en daardoor tijd te vinden tot *Studie*. Hij bezit goede certificaten. Adres *franco* Letter N., bij den Boekhandelaar H. B. BREIJER, te Arnhem.

*** Een Prot. **HULP-ONDERWIJZER**, van den 2den Rang en in 't bezit eener Acte voor 't Fransch en Hoogduitsch, wenscht aan eene goede School geplaatst te worden. Adres met *franco* Brieven onder Letters A. B., aan H. A. TJEENK WILLINK, Boekhandelaar te Arnhem.

*** Men verlangt in eene kleine Stad in Zuid-Holland, tegen 1° Februarij 1860, een **APOTHEKERS BEDIENDE**, tegen ruim Salaris; van eene fatsoenlijke behandeling kan men verzekerd zijn. Adres met *franco* Brieven onder Letter A., bij den Boekhandelaar C. W. DRAIJER, Korte Hoogstraat, Rotterdam.

Apothekers-Bediende.

A. P. JORRITSMA, Apotheker te Sneek, vraagt zoo spoedig mogelijk, tegen *goed Salaris*, een geëxamineerd **BEDIENDE**, of Iemand die goed recepteren kan.

Men adresseren zich met *franco* Brieven of in *persoon*, voorzien van getuigschriften.

*** Iemand uit den fatsoenlijken Burgerstand, van middelbare jaren, en van de P. G., die sedert verscheidene jaren als Pachter op eene Bouwhoeve is werkzaam geweest, doch, wegens verkoop dier Hoeve, buiten betrekking geraakt; zag zich gaarne geplaatst als **RENTMEESTER**, of in eene of andere Administratieve **Betrekking**. Men gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven Letter Z., bij den Boekhandelaar F. H. P. KRELAGE, te Haarlem.

*** Men vraagt ten spoedigste: Eene **JONGE JUFVROUW**, bekwaam in het Wollen-Naaijen, Mantilles-Mantels en Japonnen, tegen genot van Kost en Inwoning en Salaris naar bekwaamheid. Brieven *franco*, onder Letters O. P., bij GEBR. VERMANDE, Boekhandelaars te Hoorn.

*** Eene fatsoenlijke Burger **JUFVROUW**, thans nog in betrekking zijnde, zag zich gaarne tegen Februarij of Maart geplaatst, ter waarneming eener kleine Huishouding, of tot Gezelschap of Oppassing eener Dame. Ook zoude zij niet ongenegen zijn, zich in eene Garen- en Bandwinkel te engageren. Brieven *franco* Letter H., bij den Boekhandelaar L. SLOTEMAKER Pz., Groote Houtstraat, te Haarlem.

*** Eene **JUFVROUW**, P. G., van middelbaren leeftijd en fatsoenlijke afkomst, wenscht zoodra mogelijk of met Februarij e. k., geplaatst te worden als Huishoudster of tot hulp in eene Huishouding; zij was reeds eenige jaren in zoodanige betrekking werkzaam. Adres *franco* Letter J., bij den Boekhandelaar H. B. BREIJER, te Arnhem.

*** Wordt gevraagd in het Haarlemmermeer tegen *f* 150 Loon: Eene flinke Noord-Holl. **BOERENMEID**, van de P. G., die goed Melken kan en Kaas en Boter maken. Adres *franco*, onder Letter A, bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

MINISTERIE VAN MARINE.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 14den December 1859, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Marine, aan het locaal van het Departement te 's Gravenhage, in het openbaar worden **Aanbesteed**: Het bouwen van vier Houten **VERDEDIGINGS-VAARTUIGEN**.

Deze Aanbesteding zal geschieden overeenkomstig het Bestek en de Teekeningen, die ter inzage liggen aan het locaal van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, aan dat van de Provinciale Besturen in alle de Provincien des Rijks, bij de Gemeentebesturen te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht, en bij de Directien der Marine te Willemsoord, Vlissingen, Hellevoetsluis en Amsterdam.

Zullende van den dag der bekendmaking tot vier dagen vóór dien der Aanbesteding, aanwijzing worden gedaan, en nadere informatien te bekomen zijn bij de Directien der Marine te Willemsoord en te Vlissingen.

Er worden de belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat in dit Bestek, overigens gelijkvormig aan dat voor de Aanbesteding van 22 Junij 1859, eenige kleine veranderingen gebragt zijn.

's Gravenhage, den 1sten December 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

STRAATKEIJEN.

AANBESTEDING van **100,000 QUENAST KEIJEN**, voor Groningen, waarvan de Inschrijvings-Biljetten, moeten worden ingeleverd op Zaturdag den 24sten December 1859. (Zie *Groninger-Courant* van Vrijdag 2 December 1859.)

St. Nicolaas

heeft deze laatste dagen nog een menigte **NIEUWIGHEDEN** ons aangebragt; wij brengen deze aan onze geëerde Begunstigers onder de aandacht, doordien dezelve bijzonder geschikt voor **St. Nicolaas-Geschenken** zijn.

De Wed. DE LANGE EN VAN EK.

Haarlem, Gr. Houtstraat over het Oudemannenhuis.

DE GOUDEN BEKER.

C. N. COHEN,

Groote Houtstr. over het Nieuwe Verkoophuis, heeft zijn **Magazijn** ruim voorzien van diverse **GOUDEN en ZILVEREN VOORWERPEN**, allen bijzonder geschikt voor **St. Nicolaas Cadeaux.**

Hoopt, onder de verzekering eener soliede behandeling, met *ruim bezoek* vereerd te zullen worden.

NB. Is mede door bijzondere gelegenheid in staat gesteld, om **JUWEELEN** tegen buitengewoon hooge prijzen **in te Koopen** of **te ruilen.**

NIEUW VERKOOPHUIS.

MAGAZIJN VAN

KANTOOR- EN SCHRIJFBEHOEFTEN.

C. J. GEIJER Co.,

hebben nog voorhanden eene groote voorraad **Kantoorboeken**, **Registers**, **Rekening Papieren**, **gesteendrukte Rekeningen**, **Quitantien**, **Wissels**, **Assignatien**, **Pak- en Zegellak**, **Envelloppes**, **gekleurde** en **zwarte Schrijfinkt**, **Stalen Pennen**, **Leijen** en **Griffels**, **Penhouders**, **Potlooden**, **Teekenpennen** en **Portefeuilles**, **Nieuwejaars- en Gelegenheidskransjes**, alle soorten van **Speelkaarten** enz. enz.

Alle deze artikelen zullen uithoofde van gebrek aan geschikte plaatsruimte aan, en velen beneden **Fabrijksof Inkoopsprijs** worden **opgeruimd**.

Heeren Winkeliers en **Uitverkoopers** worden hierop bijzonder attentie aanbevolen.

Mede hebben zij de Eer hunne **geëerde Begunstigers** te berigten, dat zij voor het ophanden zijnde **St. Nicolaasfeest**, hun **Magazijn** ruim voorzien hebben van **Fransche**, **Engelsche** en **Duitsche Kinderspeelgoederen**, alsmede de **nieuwste Portemonaies**, **Cigarenkokers**, **Portefeuilles**, **Albums**, **Papeterien**, **Cartonnages**, **Surprises** enz. enz.; en vleijen zich onder de verzekering eener allezins solide behandeling, even als de vorige jaren met ruim bezoek te mogen vereerd worden.

VERKOOPHUIS,

Groote Markt, bij de Koningstraat.

Voor **St. Nicolaas-Geschenken** zijn ontvangen, eene ruime keuze **NIEUWIGHEDEN**, alsmede eene groote verscheidenheid in **KINDERSPEELGOED**.

Haarlem, J. P. KARTHAUS.
den December 1859.

*** R. C. BROEKMEIJER, Kruistraat te Haarlem, heeft aangekregen, versche Texelsche en Zeeuwsche **OESTERS**, Bergsche **ANSJOVIS**, groote Spaansche **KASTANJES**, **CHINA'S APPELEN**, Mallaga **CITROENEN** à *f* 2 per 100; Engelsche **BOKKING** en **SPROT**, **HARING-SALADEN** en **GEMARIONEERDE HARING**, **PALING** en **GARNALE** in geleij, nieuwe **STOKVISCH**, **LENG**, enz.

NB. Door de veelvuldige aanvragen, echte Cerfelaat en Truffel **WORST**; levende **KREEFTEN** wachtende.

*** A. VAN DER MAREN EN COMP, te Haarlem, hebben aangekregen nieuwe **WINTER-ZALM**, 80 Cents het Ons; versche groote Texelsche en Engelsche **OESTERS**, *f* 1,50 à *f* 2,50 de 100; Engelsche **SPROT**, 20 Cents het Bosje; Spaansche **KASTANJES**, 10 en 15 Cents de 5 Ons; Bergsche **ANSJOVIS**, 80 Cents de 100; **STOKVISCH** en **LENG**, **GEMARIONEERDE HARING** en **PALING**, **WINTERHARING** en **HARING-SALADE**, tot een civielen prijs. Brieven *franco*.

KOORTS-DROPPELS.

Deze reeds zoo algemeen en gunstig bekende **DROPPELS**, zijn zeer aantebevelen om hare **UITMUNTENDE KOORTSWERENDE** Werking, in **ALLEDAAGSCHE**, **ANDERDAAGSCHE** en **DERDENDAAGSCHE KOORTSEN**, vooral ook bij *slepende* of *langdurige* Koortsen, alsmede bij *zoogenaamde* **BINNENKOORTSEN**. Dezelve onderdrukken niet slechts tijdelijk de Koorts, zooals zoo vele andere Koortsmiddelen, maar verschillen daarvan door hare **GENEZENDE EIGENSCHAPPEN**. Dezelve zijn verkrijgbaar à 80 Cents het fleschje, bij de Heeren:
Amsterdam, *B. Adama*, Apotheker, Utrechtsche straat.
Alkmaar, *H. Schreuder & Co.*, Apothekers, Ritzevoort.
Gorredijk, *S. G. Swart*, Apotheker.
Haarlem, *J. J. Schreuder*, Apotheker, Koningstraat.
Heerenveen, *Dornseiffen*, Apotheker.
Hillegersberg, *C. Wannée*, Geneesheer.
Leiden, *O. A. van Tricht*, Apoth., hoek van de Donkersteeg.
Rotterdam, *van Santenkolff*, Apotheker, Korte Hoofdsteeg.
Schiedam, *A. J. van der Schalk*, Apotheker.
Utrecht, *L. J. Grootendorst*, Apoth. buiten de Waardpoort.

CHOCOLAT-DE BONT

DÉPOTS

CHEZ LES PRINCIPAUX CONFISEURS.

Chocolat de Santé, de 60 c. 80 c. 100 c.
Chocolat Vanillé de *f* 1,20. *f* 1,50. *f* 1,80.

LE DEMI KILO.

Amsterdam,	*G. Lehman.*	Dordrecht,	*I. Pieters.*
La Haye,	*H. B. Görtz.*	Delft,	*M. J. Drabbe.*
Rotterdam,	*I. Sprecher & Cie.*	Gorinchem,	*Pfijffernissen.*
Haarlem,	*G. C. C. Reeser.*	's Bosch,	*I. S. Swagemakers.*

Usine à Breda.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een krachtig geneesmiddel voor verouderde wonden en zweren. De bewonderenswaardige genezingen welke dagelijks door middel van deze *Zalf en Pillen* worden bewerkstelligd, hebben hun ook in Nederland de grootste vermaardheid verworven, en het is eene daadzaak, dat door deze *Zalf en Pillen* dikwijls wonden en zweren zijn genezen die twintig jaren waren open geweest, en wanneer elk ander geneesmiddel zonder gevolg was gebleven. Alle soorten van huidziekten, hoe ook genaamd, verdwijnen onder den weldadigen en krachtigen invloed dezer *Zalf en Pillen*; ook zijn dezelven zeer aanbevelenswaardig voor borstziekte.

Zijn op *franco* aanvragen, à contant te bekomen bij *P. M. van Renesse*, te 's Hage; bij *H. J. Giltay*, te Dordrecht; *J. Schoon*, te Alkmaar; de Heeren *Adama*, Apothekers Utrechtschestraat IJ., N°. 251 en Nieuwendijk L., N°. 78, als Depôthouders te Amsterdam; en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch; alsmede in *Holloway's* Etablissementen te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,85, *f* 20,50.
Potjes Zalf à » 0,80, » 1,85, » 3,00, » 7,05, » 13,80, » 20,50.

Binnen Haarlem,

wordt te HUUR gevraagd, tegen primo Mei 1860, of eerder: Een **BURGER-WOONHUIS**, geschikt tot het doen van **Winkelnering**, en op een goeden Stand gelegen. Men gelieve zich te adresseren met *franco* Brieven onder Letter U. Y., bij den Boekhandelaar F. H. P. KRELAGE, te Haarlem.

*** Door sterfgeval te HUUR, dadelijk te aanvaarden: Een goed onderhouden **HEERENHUIS** en **TUIN**, staande in de Gemeente Loosduinen. Adres met *franco* Brieven, onder Letters A. Z., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

Uit de Hand te Koop.

In een der voornaamste Steden van Noord-Holland wordt, UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Een **KOFFIJ- en BIERHUIS**, met **BILLARD**, gelegen op een der beste standen dier Stad. Iemand hier op reflecterenden, vervoegen zich met *franco* Brieven onder de Letters A. B., bij den Boek- en Kunsthandelaar J. RITSEMA, te Haarlem.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een goed onderhouden en weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE** met **TUIN**, staande en gelegen aan de Westzijde van het Spaarne, nabij de Korte Veerstraat te Haarlem. Nadere informatien te bekomen, Brieven *franco*, bij den Makelaar H. C. TOMBERGH, in de Kruisstraat aldaar.

Uit de Hand te Koop:

Een in volle werking zijnde **TIMMERMANSWINKEL**, met groot **WOONHUIS** en kort bij gelegen **PAKHUIS**, welke Affaire reeds 44 jaren met goed gevolg is uitgeoefend, staande en gelegen te Leyden. Nadere informatie bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedstraat aldaar, onder de Letters H. L. Brieven *franco*.

Uit de Hand te Koop:

Eene op kleine schaal ingerigte **LETTERGIETERIJ**, welke tot nu toe alleen ten dienste van eene eigen Drukkerij gediend heeft, maar zeer geschikt is voor uitbreiding. Adres *franco*, aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem, onder Letters A. Z.

TE KOOP.

Een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen in het midden der Stad Haarlem, bevattende acht goed geschilderd, behangen en geplafonneerde Kamers, benevens Kelder, Keuken, Zolder, Meidenkamer, Regen- en Pompwater, enz. Brieven *franco*, adres J. J. BEYNES, Stationsplein, te Haarlem.

*** **HOUTVEILING** op *Jagtlust*, onder Sandpoort, op Donderdag den 8sten December 1859, van divers **HAKHOUT**, opgaande **BOOMEN**, eene groote partij zware **BAKKERS-TAKKEBOSSEN** en drooge **HAARD- en KAGCHELBLOKKEN**.

HOUTVERKOOPING.

Op Woensdag den 14den December 1859, 's morgens ten 9 ure, op de Hofstede *Poelgeest*, te Koudekerk van:

Eene aanzienlijke partij **ESSCHEN**, **ELZEN**- en **WILGEN HAK**- en **RIJSHOUT**, **4 IEPEN** en **3 WILGEN BOOMEN**.

Informatien bij den Notaris **K. N. HENGEVELD**, te Hazerswoude.

*** Donderdag 15 December 1859, **HOUTVEILING** op *Wester-Hout* onder Wijk aan Duin, van **EIKEN**- en ander zwaar **HAKHOUT**, en

Donderdag 29 December 1859, **HOUTVEILING** onder Wijk aan Duin en Heemskerkerduin, in de Bosschen van Jonkhr. *Jb. Boreel*, van extra zwaar **HAKHOUT**.

*** **HOUTVERKOOPING** in den Vogelenzang Gemeente Bloemendaal, op de Hofstede *Leiduin* en in het *Mariendum*, op Vrijdag den 16den December 1859, des voormiddags ten 10 ure, van eene mooije partij zwaar **EIKEN** en **ESSCHEN HAKHOUT**, benevens eenige **EIKEN**, **BEUKEN** en **DENNEN BOOMEN**.

HOUTVERKOOPING

op den Huize *den Toll*, te Koudekerk, op Dingsdag den 20sten December 1859, van: Eene aanzienlijke partij zwaar **ESSCHEN** en **ELZEN HAKHOUT**, en op Woensdag den 21sten December 1859, beide dagen des morgens ten 10 ure, van: ruim 80 zware **WILGEN** en 50 zware **POPULIEREN BOOMEN**.

Informatien bij den Notaris **K. N. HENGEVELD**, te Hazerswoude.

*** **HOUTVERKOOPING** in de Bosschen aan den *Omval*, onder Lisse, op Dingsdag 20 December 1859, des morgens ten 10 ure, van zeer zwaar **ESSCHEN-, ELZEN- en EIKEN-HAKHOUT**.

Neerlands' Koffijhuis!

Jb. BOLDINGH, Makelaar te Hoorn, zal op Woensdag 21 December 1859, des avonds ten 6 ure, in genoemd

Koffijhuis, ten overstaan van den Notaris **G. BOLDINGH**, presenteren te Verkoopen.

Het kapitale, zeer gerenommeerde en druk bezochte **KOFFIJHUIS**, staande en gelegen aan de Groote Kaasmarkt der bloeijende Stad Hoorn. Deze Zaak is eene van de zoodanige die niet dikwerf voorkomen, en met ambitie bediend wordende, goede vruchten oplevert. Daar de tegenwoordige Eigenaar zich eene andere positie in de maatschappij wil kiezen, is deze Affaire zeer geschikt te bekomen. Nader onderrigt ook om *Uit de Hand te Koopen*, is verkrijgbaar bij genoemden Notaris te Hoorn. Brieven *franco*.

*** Na bekomene Regterlijke Magtiging, zullen de Makelaars **N. J. VAN BEMMEL**, **J. H. BRINKMAN**, **J. VAN DER VLUGT**, **T. A. LIWIJN**, **N. WAALEWIJN** en **W. M. VAN BEMMEL**, te Haarlem, op Zaturdag den 24sten December 1859, (zijnde Kersavond) in het Logement *den Gouden Leeuw*, aldaar, in openbare Veiling brengen, ten overstaan van den te Heemstede residerenden Notaris **J. DÖLLEMAN**:

N°. 1. Een stuk extra best **HOOILAND**, genaamd ***DE DRIE MAD VAN VAN DER GRAAS***, gelegen in den Inlaag, onder Spaarnwoude, Kadastraal bekend in Sectie H, N°. 13, groot 1 B., 96 R., 90 E., belend ten Noorden den Kadijk, ten Oosten Mevrouw de Wed. *Scholting*, ten Zuiden Mevrouw *Westerwoudt*, geb. *Bruynen* en *P. M. Schouten*, ten Westen den Wel-Edel Geb. Heer *M. G. P. del Court*,

N°. 2. Een stuk extra best **HOOILAND**, genaamd ***DE NEGENHOND VAN GROENHOUT***, gelegen in den Inlaag, onder Hof Ambacht, Haarlemmerliede, Kadastraal bekend in Sectie A, N°. 28, groot 1 B., 14 R., 70 E., belend ten Noorden den Kadijk, ten Oosten *J. Reynders* en *A. F. Kremer*, en Vrouwe *van Loon*, geb. *van Winter*, ten Zuiden *P. M. Schouten*, en ten Westen de *R. K. Armen van Overveen en Bloemendaal*.

Nadere informatiën bij bovengemelde Makelaars.

St. Nikolaas!

Door de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, zijn uitgegeven:

REIZEN EN AVONTUREN

VAN

MIJNHEER PRIKKEBEEN.

Eene wonderbaarlijke en klugtige historie.

Naar teekeningen van RUDOLPH TÖPFFER, voor de Nederlandsche Jeugd berijmd door *J. J. A. Goeverneur*. Prijs *f* 1—25.

II. **DE ZWARTE MAN.** *Nieuwe Knipsels met de Schaar* van KARL FRÖHLICH; met Versjes en Rijmen van *J. J. A. Goeverneur*. Prijs *f* 0—90, in Carton *f* 1—00.

III. **J. J. A. GOEVERNEUR**, *Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen*. Met 21 plaatjes. Prijs *f* 0—90.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—20; in linnen bandje *f* 1—40.

IV. **J. J. A. GOEVERNEUR** en **H. ILPZEMA VINCKERS**, *Lust en Leering*; Fabelen, Sprookjes en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes. Met 6 plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00; in linnen *f* 1—20.

V. **J. J. A. GOEVERNEUR**, *De oude Koffer, of een Boek is een groote Schat*. Kleine Verhalen voor jonge Kinderen, eene vreemde Dame naverteld. Met 14 plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00; in linnen *f* 1—20.

VI. **A. G. BRUNISES**, *Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments*. Vrij naar het Engelsch van Miss LAWRENCE. Met 15 plaatjes. Prijs *f* 1—20; in linnen *f* 1—40.

VII. ——————— *Vertellingen uit de Geschiedenis des Nieuwen Testaments*. Naar dezelfde. Met 8 plaatjes. Prijs *f* 1—20; in linnen *f* 1—40.

VIII. **H. ILPZEMA VINCKERS**, *Rijmen voor de Kinderkamer*. Met 8 plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00; in linnen *f* 1—20.

K. WILLER'S KRUIDENOLIE.

Tien druppels daarvan, iederen morgen op het hoofd gewreven, bij eene wassching met laauw water en reiniging met een goeden schuijer, tweemaal 's weeks, bevorderen den groei van het Haar ongemeen en maken het krachtig, vol, glanzend en golvend.

f 1,50 is de prijs van het fleschje.

Het Violet-Powder

is een welriekend Poeder, dat de daarmede ingewrevene huid ongemeen verfrischt, blank maakt en de liefelijkste geuren om zich heen verspreidt. Het is ook voor de kappersmand zeer aan te prijzen. Het pakje kost 40 Cents.

ENGELSCHE POEDERDOOZEN, met Donzen Kwasten.

De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD, maakt de Tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 Cents en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardt's Zeep

is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken zonnebrand, sproeten, en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 Cts.

The Ladies Toothpowder

hergeeft aan de Tanden het émail der jeugd, sterkt het Tandvleesch, bevestigt de Tanden, vrijwaart ze voor bederf, belet het afsterven der reeds aangestoken Tanden, en houdt den adem rein en frisch.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leyden, *L. W. Dirks*.
Haarlem, *J. P. Karthaus*.	Medemblik, *K. H. Idema*.
„ Wed. *de Lange en van Ek*.	Monnickendam, *K. Slot*.
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*	Nieuwe-Diep, *P. Gerhard*.
Beverwijk, *C. A. Kähler*.	Purmerend, *S. J. Veen*.
Delft, *J. T. Wagner*.	Schagen, *W. A. Hasen*.
Enkhuizen, *G. Rienderhoff*.	Uitgeest, *Wed. J. Dage*.
'sHage, *Sack & C°*.	Zaandam, *K. Nieuwenhuis*.
Hoogwoud, *H. Stolts*.	O. Zaandam, *H. A. Smit*, voor de Koog.
Hoorn, *[illegible]*.	
Koog a/d. Zaan, *H. de Jager*.	Zalt-Bommel, *J. G. Huyskes*.
Krommenie, *Wed. K. Vaarmeijer*.	*J. G. Bender*.

en in de bekende Depôts in de andere Steden. (12/5 59.)

Onverwelkbare Bouquetten (Bouqets Durables)

en andere voorwerpen van

NATUURLIJKE GEDROOGDE BLOEMEN, MOSSEN EN GRASSEN,

zijn dagelijks **TENTOONGESTELD** in de Lokalen van de ondergeteekenden aan den Kleinen Houtweg. Deze voorwerpen zijn uitstekend geschikt voor **GESCHENKEN** bij de aanstaande **WINTERFEESTEN**. — De Catalogus en Prijs-Courant (N°. 16) wordt op *franco* aanvrage gratis uitgegeven.

Haarlem, 5 *Dec.* 1859. **E. H. KRELAGE EN ZOON.**

*** JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, verzonden dezer dagen Bestelling-Lijsten met N°. 1 voor 1860 van de

AGLAJA, MAANDBOEKJE VOOR DAMES HANDWERKEN.

Met volle overtuiging mogen wij zeggen, dat de **AGLAJA** gedurende haar twaalfjarig bestaan, krachtig is opgegroeid, en het werk zich onafgebroken en toenemend heeft mogen verheugen in de gunst der Dames.

Men zal zich daarom blijven beijveren, om de **AGLAJA** op de hoogte van den tijd en in den EERSTEN RANG te doen BLIJVEN, zoo door het leveren van de nieuwste Handwerken, niet alleen in het Breijen, Haken, Knoopen of andere nieuwe verscheidenheid; maar ook door het leveren van bruikbare goede MODE-BERIGTEN, PLATEN, ALLERLEI PATRONEN en fraai gekleurde Parijsche TAPISSERIEPLATEN.

De **AGLAJA** wordt uitgegeven in maandelijksche afleveringen, met 5 à 6 zwarte en gekleurde Platen en Patronen, waaronder de Modeplaat, in net gedrukte omslag. De prijs van elke maandelijksche aflevering is slechts **VIJF EN TWINTIG CENTS.**

Men schrijft in voor niet minder dan voor een Jaargang of 12 Afleveringen. Men neme één jaar tot PROEF, en Uitgevers zijn overtuigd men zich deze kennismaking nimmer zal beklagen. — N°. 1 alom ter inzage.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is verschenen:

AURORA,

Jaarboekje voor 1860.

MET ZES UITMUNTENDE STAALGRAVUREN,

waaronder het Portret van

J. J. CREMER.

Prijs *f* 4,90. Idem in marocco *f* 5,10.

DE TWAALFDE-AFLEVERING VAN DE

WETENSCHAPPELIJKE BLADEN.

EENE BLOEMLEZING

VAN DERGELIJKE WERKEN UIT HET BUITENLAND, VOOR NEDERLAND BEWERKT, ONDER TOEZIGT VAN

Mr. J. T. BUYS.

Inhoud: Garribaldi en de Italiaansche vrijwilligers (uit **„The Westminster Review"**). **De Arbeiders**-Vereenigingen in Engeland (uit **„The Edinburg Review"**). **Bijblad.** Boekaankondiging. **Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER.** Proeve over de middelen waardoor de waarheid wordt gekend en gestaafd. **Mr. C. W. OPZOOMER.** De waarheid en hare kenbronnen. — Door CD. BUSKEN HUET.

Elke maandelijksche Aflevering kost 80 Cents.

DE NEGENTIENDE-AFLEVERING VAN

ONS VOORGESLACHT,

DOOR

W. J. HOFDIJK.

Inhoud: **(Tijdens Karel den Groote)** Formulier van afzweering. — Volks-Scholen. — Geestelijkheid. — Sermoenen. — Een eenvoudige priester en een geleerde bisschop. — Regeling der kerkdienst. — Bestelingen. — Ziekte en geneesmiddelen. — Betoovering. — Misdaden. — Boetedoeningen. — Hoeve eens edelings. — Broeden. — Feestbroeden. — Prijs van een landgoed. — Moeshof. — Watermolen. — Boeten op dieverij. — **Met drie Platen:** Kasteel uit de negende eeuw. — Tooneelspelers uit de negende eeuw. — Grafmonument en Beeldhouwwerk.

Elke Aflevering tekst, kost 40 Cents. Elke Plaat 10 Cents.

DE EEN- EN TWEEENTWINTIGSTE-AFLEVERING VAN DE

GESCHIEDENIS

VAN HET

NEDERLANDSCHE ZEEWEZEN,

DOOR

Jhr. Mr. J. C. de Jonge.

Met het Portret van CORNELIS TROMP.

Elke Aflevering kost 75 Cents. Elk Portret 15 Cents.

DE TIENDE-AFLEVERING VAN DE

HISTORISCHE VROUWEN,

bevattende: **MARIA VAN BORGONDIE,**

DOOR

A. WINKLER PRINS.

Elke Aflevering kost 75 Cents.

*** **HOUTVEILING**, te Castricum, in de Herberg *de Rustende Jager*, op Dingsdag 3 Jan. 1860, 's morgens 10 uur, ten overstaan van den Notaris **C. SCHREUDER**, te Velsen, van eene aanzienlijke partij zwaar **HAKHOUT**, staande in de Duinontginning van Z. K. H. *Prins Frederik der Nederlanden* en in de Duinen en Buitenbosschen van Jonkheer M^r. *D. T. Gevers van Endegeest*, onder Castricum en Heemskerk.

BOEK- EN PAPIERHANDEL VAN F. H. P. KRELAGE.

GROOT ASSORTIMENT

VAN

FRANSCHE EN HOLLANDSCHE KINDERWERKJES,

in *élégante Pracht-Bandjes* en ook in *geillustreerde omslagen*, versierd met *vele fraaije Staal-Plaatjes*, en voor *zeer goedkoope prijzen* verkrijgbaar.

CARTONNAGES

in *zeer différente*, *en geheel nieuwe*, *nog niet in den handel geweest zijnde*, soorten, à DERTIG CENTS per Stuk met de handleiding *gratis*.

Voorts GRAVURES, PRACHT-WERKEN, PRACHT-JAARBOEKJES, ALMANAKKEN, KALENDERS, enz. alles zeer geschikt voor GESCHENKEN bij de aanstaande FEESTEN. F. H. P. KRELAGE.

Haarlem, Zijlstraat bij de Groote Markt.

*** Bij den Boekverkooper en Boekbinder H. TEN OEVER, te Amsterdam, Brouwersgr. S. S. 537 wordt uitgegeven:

KLEINE KATECHISMUS over de **GESCHIEDENIS** der **KATHOLIJKE KERK** in **NEDERLAND**, met Bisschoppelijke goedkeuring *f* —15, bij wien ook andere Katechismus-Boeken en Godsdienstige Werken verkrijgbaar zijn.

GENEESKUNDIG ZAKBOEK

voor **1860**, door Dr. **N. B. DONKERSLOOT**. *Gebonden in Amerik. lederdoek met verguld titel*, 3^e *Jaargang*, *f* 1,75.

Bouwkundige Almanak

VOOR HET JAAR 1860,

of onmisbaar Zakboek voor *Ingenieurs*, *Aannemers*, *Architecten*, *Timmerlieden*, *Meubelmakers*, *Metselaars*, *Steenhouwers*, *Smids*, *Schilders enz.*, en allen die eenigzins met de Bouwkunde in betrekking staan.

In klein 8°., gebonden in moré en *portefeuille*. *Elfde Jaargang*, *f* 1,00.

HANDLEIDING TOT DE BURGERLIJKE BOUWKUNDE

voor meergevorderden, *voor* Timmerlieden, Metselaars en Steenhouwers. *Vrij vertaald naar het Hoogduitsch van* B. HARRES, *door* P. D. SCHEFFER LAAR. Met 465 Figuren. *f* 3,75.

Vooral de koopers van *de Handleiding tot de Burgerlijke Bouwkunde* van L. VAN HEUSDEN, zullen dit werk met graagte ontvangen, als zijnde het als een vervolg te beschouwen.

GOEDKOOPE AANBIEDING

van het TIJDSCHRIFT VOOR WETENSCHAPPELIJKE PHARMACIE, enz., door P. J. HAAXMAN.

Het werk compleet, jaargangen 1849—1858 *f* [illegible]

IDEM alleen de *Eerste Serie*, jaarg. 1849—1853 „ [illegible]

IDEM alleen de *Tweede Serie*, „ 1854—1858 „ [illegible]

A parte jaargangen........................ „ [illegible]

(Zie verder het vervolg.)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.